

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

AHOVOKS

Jaarverslag 2018

AHOVOKS
AGENTSCHAP VOOR
HOGER ONDERWIJS,
VOLWASSENENONDERWIJS,
KWALIFICATIES &
STUDIETOELAGEN

ahovoks.be

AHOVOKS is het Vlaams Overheidsagentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen. Samen met verschillende onderwijspartners zetten we ons in voor levenslang leren voor iedereen.

In dit jaarverslag ontdekt u wat we in 2018 hebben gerealiseerd!

Meer cijfers?

[Bekijk onze infographic.](#)

Partner voor onderwijs in verandering

We leven in een moderne samenleving die voortdurend evolueert. Op het vlak van onderwijs brengt dit uiteraard de nodige uitdagingen met zich mee. In 2018 werkten we verschillende beleidsdossiers uit die de modernisering van het onderwijs ondersteunen.

IMPLEMENTATIE NIEUWE REGELGEVING HOGER BEROEPSONDERWIJS, LERARENOPLEIDING EN VOLWASSENENONDERWIJS

Vanaf september 2019 zullen de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs en de lerarenopleidingen die tot nu toe binnen de CVO's plaatsvonden, worden georganiseerd binnen het hoger onderwijs (hogescholen en universiteiten). Dit heeft heel wat praktische consequenties voor o.a. financiering, studentengegevens, lesgevers en locaties. De afdeling Hoger en Volwassenenonderwijs heeft hiervoor in 2018 de hele organisatorische voorbereiding en uitwerking verricht, en dat op verschillende vlakken: financiering, aanbod (wie mag wat aanbieden), samenwerkingsverbanden en hoe die op het terrein inrichten, personeel, databanken die met elkaar moeten communiceren ... Ook de betreffende beleidscontext en regelgeving werd trouwens in 2018 geschreven. De afdeling moest dus geregeld het eigen implementietraject aanpassen aan nieuwe beslissingen.

ONTWIKKELING NIEUWE EINDTERMEN & MODERNISERING SECUNDAIR ONDERWIJS

Op basis van het masterplan (2014) over hoe het onderwijs er in de toekomst moet uitzien werkte de afdeling Kwalificaties en Curriculum in 2018 de inhoudelijke en structurele hervorming van het secundair onderwijs uit. Deze modernisering was een van de belangrijkste beleidsdossiers binnen Onderwijs.

Modernisering secundair onderwijs

De afdeling Kwalificaties en Curriculum ondersteunde in 2018 de invulling van een matrix met verschillende finaliteiten, graden en domeinen (vroeger: studiegebieden). Omdat er te veel studiegebieden waren, werden die ondergebracht in grotere domeinen. Ook spreken we nu van een doorstroomfinaliteit (doorstromen naar academische en professionele bachelor), een dubbele finaliteit (doorstromen naar professionele bachelor en arbeidsmarkt) en een arbeidsmarktfinaliteit. Daarbinnen zitten bepaalde richtingen. Op basis van o.a. screenings en data van de VDAB keek het team of richtingen nog relevant waren of niet. Door de getrapte studiekeuze, duidelijke finaliteiten en minder studierichtingen moeten jongeren opnieuw door de bomen het bos kunnen zien. Zo zullen ze hun studierichting kiezen op basis van interesses, competenties en potentieel.

Ontwikkeling nieuwe eindtermen

In 2018 heeft de afdeling Kwalificaties en Curriculum de structurele hervorming van het secundair onderwijs inhoudelijk ingevuld met nieuwe eindtermen voor de 1ste graad secundair onderwijs. Die gingen van start op 1 september 2019. Hiervoor werkte de afdeling niet enkel samen met de onderwijskoepels, maar ook met lerarenverenigingen en academische experts om zo een brede input te krijgen. Wat moeten jongeren leren om weerbaar te zijn, om te kunnen functioneren in de huidige samenleving? Naast de klassiekers zoals wiskunde, wetenschappen en talen legde het team nieuwe accenten met bijvoorbeeld: elementen van duurzaamheid, financiële geletterdheid en burgerschap. Ook meer 21ste-eeuwse vaardigheden werden geïntegreerd in de eindtermen, zoals systeemdenken, probleemoplossend denken, initiatief nemen, creativiteit en ondernemingszin.

DUAAL LEREN

Een ander prioritair dossier in 2018 was het duaal leren, de formule waarbij leerlingen leren op de werkvloer. Het beleidsdomein Onderwijs en het beleidsdomein Werk hebben dit dossier gezamenlijk getrokken. De afdeling Kwalificaties en Curriculum speelde hierbij de rol van procesbegeleider en kwaliteitsbewaker. De afdeling bracht onderwijs- en werkpartners samen om de inhoud van duale trajecten vast te leggen. In 2018 zijn er 79 trajecten gemaakt voor het secundair onderwijs en 7 voor het buitengewoon onderwijs. Alle opleidingen werden ook meteen gekoppeld aan de nieuwe matrix van het secundair onderwijs. De uitwerking van het duaal leren is een uniek verhaal omdat het beleidsdomein Onderwijs voordien altijd zelfstandig de beroepsspecifieke gedeelten van de opleidingen had bepaald. Dankzij duaal leren moet de aansluiting tussen onderwijs en bedrijfswereld nu verbeteren.

NIEUW TOELATINGSEXAMEN ARTS EN TANDARTS

Wie in 2018 aan de opleiding geneeskunde of tandheelkunde wilde beginnen, kreeg een vernieuwd toelatingsexamen voorgeschoteld. Toekomstige artsen en tandartsen namen hierbij deel aan een apart toelatingsexamen. Het examen zelf werd een vergelijkend examen met een numerus fixus. De Vlaamse Regering legt dus vooraf vast hoeveel studenten zij aan de opleidingen toelaat. De geslaagde deelnemers worden gerangschikt op basis van hun score en de hoogst gerangschikten kunnen met de opleiding starten. Meer aandacht ging ook naar een kwaliteitsvolle voorbereiding. De examenvragen verschijnen na afloop van het examen online. Ook alle gesubsidieerde voorbereidingsinitiatieven staan gebundeld op de website van het toelatingsexamen. Aan deze hervorming ging een uitgebreid traject met verschillende belanghebbenden vooraf.

Excellente dienstverlening door technologische vernieuwing en digitalisering

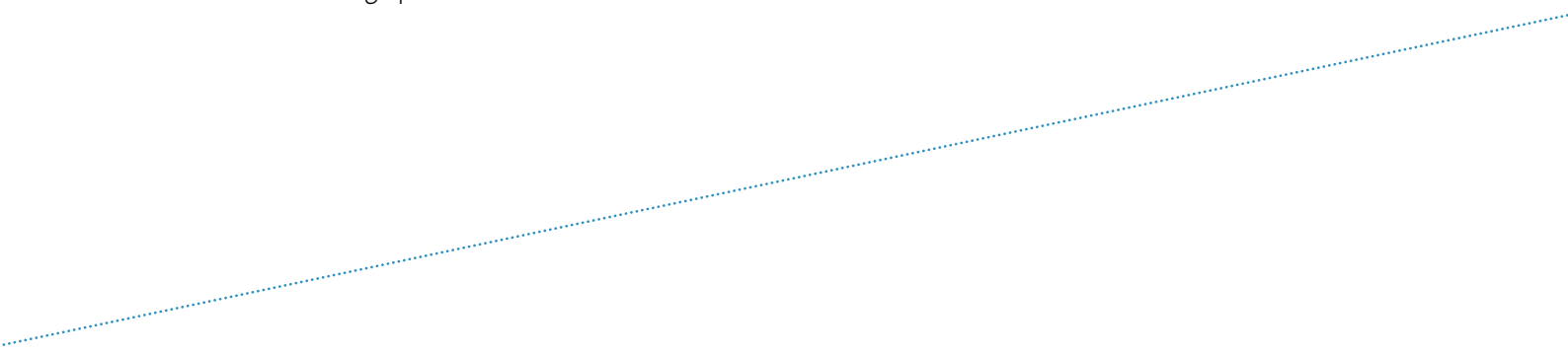
De kernwoorden van excellente dienstverlening? Eenvoudig, digitaal, inclusief, snel en helder! AHOVOKS staat ten dienste van burgers, onderwijspartners, ondernemingen en andere overheden. Om een excellente dienstverlening te blijven aanbieden moeten we voorbereid zijn op de toekomst. Evoluties op gebied van o.a. onderwijs, beleid en techniek volgen we op de voet, en we houden de vinger aan de pols bij de veranderende verwachtingen van burgers en beleid. Daarom zetten we hoog in op innovatie. Zo geven we iedereen de beste kansen op levenslang leren.

DIPLOMAGEGEVENS UITWISSELEN VIA BLOCKCHAIN

Studenten studeren steeds meer over de grenzen heen. Ze behalen in verschillende landen diploma's die ze willen gebruiken om verder te studeren of te solliciteren. Ook met de diploma's behaald in eigen land willen ze elders gaan werken of studeren. Een vlotte en automatische uitwisseling van diplomadata is dus noodzakelijk. Met het project Certified4life onderzoekt de afdeling Hoger en Volwassenenonderwijs de mogelijkheden. Dankzij blockchain hoeft er geen centrale databank meer aangesteld te worden. Alles wordt onveranderbaar, traceerbaar en transparant vastgelegd. Het resultaat voor de burger? Die krijgt eigenaarschap over zijn diploma's en kan ze op vlotte manier delen. Het resultaat van het proefproject in samenwerking met het agentschap Informatie Vlaanderen was veelbelovend. In 2019 willen we dit project een Europese dimensie geven en samenwerken met andere Europese landen om diplomagegevens uit te wisselen via de blockchaintechnologie.

AUTOMATISCHE DOSSIERS STUDIETOELAGEN

Het aantal aanvragen voor school- of studietoelagen neemt nog steeds toe. Intussen behandelen we elk aanvraagjaar meer dan 500.000 dossiers. Onze investeringen in automatisering en vereenvoudiging hebben geleid tot kortere doorlooptijden en tot een daling van het aantal klachten over de behandeltermijn. Dat merkten we vooral in de respons op de automatisch opgestarte dossiers. Burgers voor wie we zelf een dossier opstarten, krijgen een vooraf ingevuld formulier. Dat moeten ze nakijken, eventueel aanvullen of verbeteren, en terugbezorgen. Dit kan per post of door aan te melden via het digitaal loket. Sinds het najaar van 2018 is het mogelijk om de informatie op het vooraf ingevuld formulier te bevestigen via een knop in de begeleidende e-mail. Geen omslachtige procedure meer. Enkele klikken volstaan.

EEN NIEUW EXAMENCENTRUM

Sinds september 2018 leggen de kandidaten van de Examencommissie examens af in het nieuwe, professioneel uitgeruste examencentrum in het Consciencegebouw. Per halve dag is er plaats voor 180 kandidaten. Het centrum telt vier grote examenruimtes voor digitale examens, twee lokalen voor de assessments, een voorbereidingsruimte en acht cockpits voor mondelinge examens. De sfeer is er heel anders dan in een school, wat duidelijk een positieve invloed heeft op de kandidaten. De onthaalmedewerkers en toezichters spelen een cruciale rol als eerste aanspreekpunt en helpen iedereen vlot op weg.

NIEUWE REKENMOTOR HOGER ONDERWIJS

In 2018 heeft de afdeling Hoger- en Volwassenenonderwijs de bestaande rekenmotor vernieuwd. Deze applicatie berekent de data die nodig zijn om de middelen voor het hoger onderwijs te verdelen, in totaal zo'n 2 miljard euro. De berekende data worden veel transparanter gepresenteerd, waardoor de instellingen nu zelf meer zicht hebben op welke gegevens meespelen in hun financiering. Ze kunnen ook beter controleren of de berekeningen correct zijn en met deze basisgegevens zelf nauwkeurigere simulaties maken voor de toekomst. De afdeling ontdekte ook een programmeerfout in de vroegere rekenmotor. Daarop werd een participatief traject opgezet met de instellingen om deze fout uit het verleden recht te zetten. De nieuwe rekenmotor heeft als belangrijkste doel de foutgevoeligheid te verlagen en tegelijk de transparantie van de berekeningen te vergroten.

DATABANK EN WEBSITE ONDERWIJSDOELEN

De afdeling Kwalificaties en Curriculum besliste in 2018, samen met de ontwikkeling van de nieuwe eindtermen, om de vroegere website met eindtermen om te zetten in een handige applicatie. Dit vooral om de dienstverlening naar intermediaire organisaties en eindgebruikers te verbeteren. Deze applicatie bevat ook de oude eindtermen van de 2de en 3de graad die nu nog steeds geldig zijn, en de onderwijsdoelen van het basisonderwijs en buitengewoon onderwijs. We spreken hier over duizenden eindtermen. De applicatie is handig in gebruik, met bv. zinvolle zoekfuncties, zodat externen er meer gericht op kunnen zoeken. Via een Application Programming Interface (API) kunnen ook andere organisaties de data gebruiken en in hun eigen systemen binnentrekken: onderwijskoepels voor de leerplannen, smartschool voor de dienstverlening naar scholen, uitgeverijen voor de handboeken.

Datagedreven organisatie

Data zijn alom aanwezig binnen onze organisatie. We zetten deze data al volop in om de interne werking te monitoren en verbeteren, controles uit te voeren, beleidsvraagstukken te onderbouwen en antwoord te geven op relevante vragen over onderwijs. Deze activiteiten verlopen procesgebonden en zijn afhankelijk van de beschikbare capaciteit. De ambitie van AHOVOKS is te evolueren naar een echte datagedreven organisatie, want datagedreven organisaties zijn de toekomst.

In 2018 ontwikkelden we een agentschapsbrede strategie die alle datagerelateerde processen omvat. We richtten een datateam op met vertegenwoordigers uit alle afdelingen. Dit datateam heeft vervolgens heel wat geëxperimenteerd met nieuwe technologieën binnen het datalandschap.

Kan artificiële intelligentie bijvoorbeeld voorspellen of cursisten in het volwassenenonderwijs zullen slagen? Op welke locatie worden opleidingen in het volwassenenonderwijs het best ingericht? Of hoe kunnen we een eigen analyticsomgeving opzetten en onze data beter visualiseren? Het datateam zocht en vond een antwoord op deze vragen en gaat er verder mee aan de slag.

Jaarcampagne Ahovoks Transparant

AHOVOKS gaat voor kwaliteitsvolle, transparante en toegankelijke dienstverlening en processen. Het voorbije jaar hebben we die transparantie in de kijker gezet. Daarmee sloten we aan bij de campagne Heerlijk Helder van de Vlaamse overheid, waarbij de focus lag op helderheid in het taalgebruik en de communicatie. Ons jaarthema ging breder: we hadden ook aandacht voor de waarde openheid, waarbij we onze gegevens en informatie ten dienste van de maatschappij stellen en voor een transparante dienstverlening gaan.

HELDERE EN TRANSPARANTE BRIEVEN EN E-MAILS

De afdeling School- en Studietoelagen maakte de afgelopen jaren stap voor stap werk van een vereenvoudigde aanvraagprocedure en herwerkte daarbij alle standaardbrieven en e-mails. De boodschap of vraag van elke brief wordt sindsdien kort en helder geformuleerd. Kleuraccenten benadrukken de belangrijkste informatie. Waar meer duiding nodig is, verwijst men naar de bijlage of naar de website. Het verhelderen van de brieven werpt zijn vruchten af. Beter informatie voor de klant zorgt ook voor een snellere en eenvoudigere verwerking van de dossiers. Ook 1700, het gratis informatienummer van de Vlaamse overheid, biedt nu gericht hulp.

Ondertussen zetten we verder in op gebruiksgemak en digitalisering. De e-mails die we automatisch versturen werden in een nieuw jasje gestoken. Met aanklikbare knoppen kunnen burgers hun reactie rechtstreeks in hun dossier registreren, en worden ze meteen naar het digitaal loket of naar de juiste pagina op de website geleid. Op die manier werkt de digitale weg meteen een stuk eenvoudiger.

NIEUW HOGERONDERWIJSREGISTER

In het kader van AHOVOKS transparant heeft de afdeling Hoger en Volwassenenonderwijs in 2018 het Hogeronderwijsregister vernieuwd. Dit register biedt een overzicht van alle geaccrediteerde bachelor-, master- en graduaatsopleidingen aan erkende hogeronderwijsinstellingen in Vlaanderen. De afdeling nam het beheer ervan over van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO). Het Hogeronderwijsregister vertrekt vanuit het idee van het aanbieden van open data. De website maakt daarom achterliggend gebruik van een Application Programming Interface (API). Met de API kunnen de data van alle erkende opleidingen ook bevraagd worden door andere, externe toepassingen of websites van partners die nood hebben aan deze gegevens. Het ontwerp van het Hogeronderwijsregister gebeurde samen met de stakeholders zoals studenten, instellingen en de NVAO. Dit leidde tot een toegankelijke, makkelijk raadpleegbare website met info over 'Wat kan ik waar studeren?'. Per opleiding vindt de bezoeker het accreditatiebesluit en -rapport, en zo meteen ook de garantie over de kwaliteit ervan.

DOSSIER DIGITAAL OPVOLGEN BIJ NARIC

NARIC wil de procedure voor de erkenning van een buitenlands diploma zo transparant mogelijk maken voor de aanvrager. Een nieuwe opvolgmodule geeft de aanvragers nu noodzakelijke tussentijdse informatie. Heeft NARIC de betaling ontvangen? Is het onderzoek naar de gelijkwaardigheid bijna afgerond? Wanneer krijg ik een beslissing van NARIC? Vanaf nu moeten burgers met die vragen niet meer naar NARIC bellen. Ze kunnen de status van hun dossier zelf opvolgen via de website van NARIC.

Wendbare en toekomstgerichte organisatie

Aanhoudende veranderingen op het vlak van automatisering, digitalisering, data en de rol van de overheid brengen uitdagingen met zich mee voor AHOVOKS en haar personeelsleden. De nodige kennis en competenties van vandaag zijn niet dezelfde als die van morgen. We willen onze personeelsleden en onze organisatie wendbaar maken om met die veranderingen om te gaan.

AHOVOKS ACADEMY: GROEIEN IN EEN NIEUWE FUNCTIE

In haar langetermijnstrategie detecteerde AHOVOKS enkele nieuwe rollen die de organisatie moet invullen, vaak in de ICT-sector. Vacatures worden altijd eerst intern opengesteld. Geschikte kandidaten kunnen dan via interne mobiliteit een nieuwe functie opnemen. Een vormingstraject op maat moet hen helpen om de kennis en competenties te verwerven die nodig zijn voor de job. Zo vonden verschillende personeelsleden intussen een nieuwe uitdaging: we hebben onder andere al een data protection officer, een test coach en front-end developers opgeleid.

KWALITEITSVOL LEIDINGGEVEN

Van een leidinggevende verwachten we dat ze leider, manager, ondernemer én coach zijn. Verschillende situaties vereisen verschillende klemtonen. Om die diverse rollen verder te ontwikkelen volgden alle coördinatoren samen een traject over leiderschap en management. In meerdere sessies gingen ze dieper in op de verschillende leiderschapsrollen en het HR-beleid van onze organisatie. Wie droomt van een functie als leidinggevende kreeg de kans om zijn leidinggevende vaardigheden en potentieel te laten testen. Op basis van een zelfevaluatie en een competentiegericht interview brachten we het potentieel van elke kandidaat in kaart. Daarna volgde een externe potentieel-inschatting (assessment). Het resultaat? Een grondige inschatting van het huidige potentieel op het vlak van leidinggeven. Dit helpt kandidaten gerichte carrièrekeuzes te maken en de eigen capaciteiten beter te leren kennen.

WERKEN AAN DE TOEKOMST BIJ STUDIETOELAGEN

Vanaf schooljaar 2019-2020 werkt de afdeling Studietoelagen enkel nog voor studenten uit het Hoger Onderwijs. Ook die 'nieuwe' doelgroep willen we een uitstekende dienstverlening bieden. Maar wie zijn ze eigenlijk? En wat verwachten ze van ons? Welke noden en pijnpunten ervaren ze bij het zoeken naar informatie en het opvolgen van hun dossier?

Dit zocht de afdeling Studietoelagen uit, samen met Leap Forward. In een aantal focusgroepen deelden interne medewerkers, een aantal sleutelpartners, en studenten en ouders hun ervaringen met de afdeling. Ze stelden alvast vier persona's of typeklanten samen: Jonathan, Sandra, Kwasi en Carmen. Elk met eigen verwachtingen en ervaringen. Met deze persona's in het achterhoofd ontwierpen ze een nieuwe dienstverlening op maat van de studenten hoger onderwijs.

VERNIEUWDE VERIFICATIE

Verificatie is de controle-instantie die de financieringsparameters nakijkt. Tot nu toe gebeurde deze controle heel steekproefgewijs en vooral op het terrein zelf. Dit gaf zowel voor de afdeling Hoger en Volwassenenonderwijs als voor de CVO's heel veel planlast. In het nieuwe financieringsdecreet voor het volwassenenonderwijs, dat ingaat op 1 januari 2019, valt de parameter aanwezigheid bijvoorbeeld weg, en zijn er meer outputgerichte financieringscriteria zoals 'haalt men zijn diploma of niet?' Daarom startten we in 2018 met een traject om een vernieuwde verificatie uit te denken. Hierbij kijken we met een overzichts-blik naar het hele Vlaamse landschap om vast te stellen welke parameters afwijken. Zo zullen systematische fouten veel sneller ontdekt worden. Het doel van dit heel intensieve omvormingsproces? Een zo eerlijk en correct mogelijke financiering uitsturen die zo goed mogelijk beantwoordt aan de praktijk en de realiteit.

AHOVOKS

AGENTSCHAP VOOR HOGER ONDERWIJS,
VOLWASSENENONDERWIJS,
KWALIFICATIES & STUDIETOELAGEN

Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL
Ahovoks.be